

Ευρωπαϊκός Κανονισμός REACH

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΩΝ ΓΙΑ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΚΑΡΒΟΥΝΩΝ

Ευρωπαϊκός Κανονισμός REACH

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΓΙΑ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΚΑΡΒΟΥΝΩΝ

Ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός με αρ. 1907/2006/ΕΚ για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς στη χρήση των χημικών προϊόντων (**Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals - REACH**) προβλέπει την καταχώριση των χημικών ουσιών που εισάγονται ή παράγονται στην ευρωπαϊκή αγορά σε ποσότητα ίση ή μεγαλύτερη του ενός τόνου ετησίως. Ο Κανονισμός τέθηκε σε ισχύ την 1.6.2007 και προέβλεπε την προκαταχώριση όλων των χημικών ουσιών που κυκλοφορούσαν στην ευρωπαϊκή αγορά μέχρι την 1.12.2008 καθώς και τρεις ημερομηνίες για τη σταδιακή, ανάλογα με την ποσότητα, καταχώρισή τους μέχρι την 1.6.2018. Η προκαταχώριση δεν είναι πλέον δυνατή.

Τί είναι η καταχώριση;

Είναι η υποβολή φακέλου καταχώρισης για μια χημική ουσία στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων (**European Chemicals Agency - ECHA**). Ο φάκελος, που υποβάλλεται σε ηλεκτρονική μορφή, περιλαμβάνει περιγραφή της ταυτότητας και των χρήσεων της ουσίας, των φυσικοχημικών, οικοτοξικολογικών και τοξικολογικών ιδιοτήτων της και μια αξιολόγηση των κινδύνων που ενέχει η χρήση της ουσίας.

Η καταχώριση βασίζεται στην αρχή **«Μία καταχώριση για κάθε ουσία»**. Αυτό σημαίνει ότι οι παρασκευαστές και οι εισαγωγείς της ίδιας χημικής ουσίας στην Ευρώπη οφείλουν να υποβάλουν από κοινού τα δεδομένα που κατέχουν, μέσω ενός **«Κοινού»** φακέλου καταχώρισης τον οποίο διαχειρίζεται ο Κύριος Καταχωρίζων. Η κοινή καταχώριση για το κάρβουνο έχει ήδη υποβληθεί στον ECHA από το 2010. Ο κάθε καταχωρίζοντας (νομικό ή φυσικό πρόσωπο) υποβάλλει επίσης τον δικό του, **«εταιρικό»** φάκελο καταχώρισης.

Ποιός έχει υποχρέωση για καταχώριση;

Υποχρέωση για υποβολή φακέλου καταχώρισης στον ECHA έχουν **οι εταιρείες ή τα φυσικά πρόσωπα** που είναι εγκατεστημένα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και παρασκευάζουν ή εισάγουν χημικές ουσίες σε ποσότητα ίση ή μεγαλύτερη του ενός τόνου ετησίως.

Η καταχώριση πρέπει να έχει ολοκληρωθεί προτού η παραγωγή ή η εισαγωγή του κάρβουνου ξεπεράσει τον ένα τόνο ετησίως. Ο όρος «εισαγωγή» σημαίνει τη φυσική εισαγωγή της χημικής ουσίας από τρίτη (μη μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης) χώρα στο τελωνειακό έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Από την υποχρέωση για καταχώριση εξαιρούνται οι εισαγωγείς των οποίων ο μη-κοινοτικός

παρασκευαστής του κάρβουνου έχει ορίσει **Αποκλειστικό Αντιπρόσωπο** (Only Representative) για τις υποχρεώσεις του Κανονισμού REACH στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Αποκλειστικός Αντιπρόσωπος καλύπτει όλες τις νομικές υποχρεώσεις των Κοινοτικών πελατών του μη-Κοινοτικού παρασκευαστή που αφορούν τον Κανονισμό REACH.

Το ξυλοκάρβουνο είναι χημική ουσία και πρέπει να καταχωρισθεί

Στο Ευρωπαϊκό Ευρετήριο Ταξινόμησης και Επισήμανσης υπάρχουν οι ακόλουθες δύο κοινοποιήσεις για το κάρβουνο:

- Ξυλοκάρβουνο (ξυλάνθρακας) αρ **EK 240-383-3** και **CAS 16291-96-6**.
- Ξυλοκάρβουνο από κέλυφος καρύδας (charcoal, coconut shell) αρ **EK 271-974-4** και **CAS 68647-86-9**.

Κάθε χημική ουσία που φέρει χαρακτηριστικό αριθμό EK υπόκειται σε καταχώριση, ανεξαρτήτως επικινδυνότητας. Συνεπώς, παρόλο που το ξυλοκάρβουνο δεν ταξινομείται και επισημαίνεται ως επικίνδυνο, εάν εισάγεται ή παράγεται από την ίδια εταιρεία ή φυσικό πρόσωπο σε ποσότητα πέραν του ενός τόνου ετησίως, πρέπει να καταχωρισθεί.

Διευκρινίζεται ότι δεν έχει σημασία η πρώτη ύλη, το είδος δηλαδή του ξύλου από το οποίο παράγεται το κάρβουνο, εφόσον η τελικά παραγόμενη χημική ουσία είναι η ίδια.

Οι μπριγκέτες είναι συνήθως πεπεσμένο ξυλοκάρβουνο, ή στερεό μείγμα ξυλοκάρβουνου με ξύλο ή άλλες χημικές ουσίες. Συνεπώς, η ετήσια ποσότητα του ξυλοκάρβουνου που διατίθεται στην αγορά υπό την μορφή μπριγκετών πρέπει να συνυπολογισθεί στην ποσότητα του ξυλοκάρβουνου που θα καταχωρισθεί από μια εταιρεία ή φυσικό πρόσωπο.

Τα καρβουνάκια αναθυμιάματος και τα καρβουνάκια για ναργιλέδες αποτελούνται είτε από πεπεσμένο ξυλοκάρβουνο είτε από ξυλοκάρβουνο από κέλυφος καρύδας.

Εταιρείες οι οποίες εμπορεύονται και τα δύο υπό αναφορά είδη ξυλοκάρβουνων σε ποσότητα πέραν του ενός τόνου ετησίως ανά είδος θα πρέπει να υποβάλουν δύο αντίστοιχες καταχωρίσεις.

Εξαιρέσεις

Στο Παράρτημα V του Κανονισμού REACH αναγράφονται οι χημικές ουσίες ή οι κατηγορίες των χημικών ουσιών οι οποίες εξαιρούνται από την καταχώριση λόγω του ότι απαντώνται ευρέως στη φύση. Σε αυτό το παράρτημα αναφέρεται ονομαστικά ο **γαιάνθρακας**, ο **οπτάνθρακας (κωκ)** καθώς και ο **λιγνίτης**.

Ο γαιάνθρακας είναι το στερεό ορυκτό κάρβουνο που σχηματίζεται από την απανθράκωση φυτών. Υποβάλλεται συνήθως σε επεξεργασία με μηχανικά μέσα, με αποτέλεσμα να θεωρείται χημική ουσία που απαντάται στη φύση και άρα μπορεί να εξαιρεθεί, εάν δεν έχει τροποποιηθεί χημικώς.

Το ξυλοκάρβουνο προέρχεται από τη θερμική αποσύνθεση ξύλου, **δεν θεωρείται χημική ουσία που απαντά στη φύση** και επομένως δεν καλύπτεται από την εν λόγω εξαίρεση.

Διαδικασία καταχώρισης

Παρατίθενται παρακάτω τα σημαντικότερα στάδια για επιτυχημένη υποβολή εταιρικού φακέλου Καταχώρισης:

1. **Ταυτοποίηση του κάρβουνου για το οποίο απαιτείται καταχώριση**, μέσα από χημική ανάλυση.

2. **Υποβολή αιτήματος διερεύνησης (Inquiry) στον ECHA**. Αφορά εταιρείες ή φυσικά πρόσωπα τα οποία για πρώτη φορά θα εισαγάγουν / παράγουν κάρβουνο στην Ευρώπη. Στο αίτημα διερεύνησης υποβάλλεται η χημική ανάλυση του κάρβουνου που εισάγεται / παράγεται από την εταιρεία ή το φυσικό πρόσωπο. Ετοιμάζεται σε ειδικό λογισμικό που παρέχει δωρεάν ο ECHA (το IUCLID) και υποβάλλεται ηλεκτρονικά στον ECHA μέσα από το επιχειρηματικό λογισμικό REACH-IT.

IUCLID cloud: <https://ecs.echa.europa.eu/cloud/home.html>

REACH-IT: <https://reach-it.echa.europa.eu>

3. **Συμφωνία για το τέλος κοινοχρησίας δεδομένων με τους άλλους καταχωρίζοντες**

Στο REACH-IT, οι εταιρείες ή τα φυσικά πρόσωπα που έχουν καταχωρίσει ή διερευνήσει για την ίδια χημική ουσία μπαίνουν αυτόματα στο ίδιο Φόρουμ Ανταλλαγής Πληροφοριών για τη Χημική Ουσία (Substance Information Exchange Forum – SIEF), ανταλλάζουν τα πειραματικά δεδομένα που κατέχουν και επιμερίζονται το κόστος παραγωγής αυτών των δεδομένων. Η συμμετοχή στο SIEF και στην κοινή καταχώριση είναι υποχρεωτική. Το SIEF των δύο καταχωρίσεων του κάρβουνου λειτουργεί στην ακόλουθη ιστοσελίδα <https://www.charcoal-sief.eu>.

Το **κοινό τμήμα** της καταχώρισης περιλαμβάνει τρία βασικά είδη πληροφοριών:

- Φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά του κάρβουνου,
- Ιδιότητες του κάρβουνου όσον αφορά το περιβάλλον,
- Ιδιότητες του κάρβουνου όσον αφορά την υγεία του ανθρώπου.

4. **Εντοπισμός των συγκεκριμένων χρήσεων του κάρβουνου**. Στο **εταιρικό τμήμα** του φακέλου θα πρέπει να περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με το συγκεκριμένο κάρβουνο που η εταιρεία ή το φυσικό πρόσωπο καταχωρεί:

- Προσδιορισμός του κάρβουνου (συστατικά, προσμείξεις, πρόσθετα), όπως επιβεβαιώνονται από τη χημική ανάλυση.
- Χρήση και συνθήκες χρήσης για ολόκληρο τον κύκλο ζωής (από την παρασκευή έως τη διαχείριση των αποβλήτων).

5. Προετοιμασία και υποβολή του φακέλου Καταχώρισης. Στον εταιρικό φάκελο καταχώρισης του κάθε καταχωρίζοντα, υποβάλλονται πληροφορίες για την εταιρεία ή το φυσικό πρόσωπο, αναλυτικά δεδομένα ταυτοποίησης του κάρβουνου και γίνεται αναφορά στην κοινή καταχώριση. Ο εταιρικός φάκελος καταχώρισης ετοιμάζεται σε μορφή IUCLID και στη συνέχεια υποβάλλεται διαδικτυακά μέσω του REACH-IT.

6. Επικαιροποίηση του φακέλου καταχώρισης. Η κοινοποίηση επικαιροποιημένων πληροφοριών στον ECHA, όπως για παράδειγμα η αλλαγή στην ποσότητα παραγωγής ή εισαγωγής, είναι απαραίτητη για να διασφαλίζεται η ασφαλής χρήση των χημικών ουσιών στην Ευρώπη.

Τέλος, διευκρινίζεται ότι ο φάκελος της καταχώρισης υποβάλλεται κατευθείαν από την εταιρεία ή το φυσικό πρόσωπο στον ECHA. Οι αρμόδιες εθνικές αρχές δεν εμπλέκονται στη διαδικασία καταχώρισης, μπορούν όμως να υποστηρίξουν τον καταχωρίζοντα μέσω του Εθνικού Καθοδηγητικού Γραφείου (Helpdesk).

Ποσοτικές κατηγορίες καταχώρισης

Η ποσότητα εισαγωγής ή παραγωγής προσδιορίζει την ποσοτική κατηγορία στην οποία εμπίπτει η χημική ουσία και η ποσοτική κατηγορία προσδιορίζει το ύψος του τέλους καταχώρισης και τις πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλονται για την καταχώριση.

Υπάρχουν τέσσερις ποσοτικές κατηγορίες για τις καταχωρίσεις:

- 1-10 τόνοι ετησίως,
- 10-100 τόνοι ετησίως,
- 100-1000 τόνοι ετησίως και
- άνω των 1000 τόνων ετησίως.

Τέλη καταχώρισης

Με την υποβολή του φακέλου καταχώρισης απαιτείται η πληρωμή δύο ειδών τελών, τα οποία καταβάλλονται μόνο μία φορά:

(α) **Τέλος καταχώρισης που πληρώνεται στον ECHA.** Το τέλος αυτό είναι καθορισμένο και είναι ανάλογο του μεγέθους της εταιρείας του καταχωρίζοντα και της ποσοτικής κατηγορίας. Για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) απαιτείται η καταβολή στον ECHA ενός τέλους το οποίο κυμαίνεται από 65 έως 1264 ευρώ, ανάλογα με την ποσοτική κατηγορία της καταχώρισης. Οι ΜΜΕ επωφελούνται από μειωμένα τέλη καταχώρισης. Θα πρέπει να ελεγχθεί προσεκτικά εάν ο Καταχωρίζων ανήκει σε αυτή την κατηγορία γιατί ο ECHA ελέγχει εκ των υστέρων το μέγεθος των εταιρειών.

(β) **Τέλος κοινοχρησίας δεδομένων που πληρώνεται στο SIEF.** Το ποσό που θα πληρωθεί διαφέρει για κάθε χημική ουσία, συμφωνείται μεταξύ των μελών του κάθε SIEF και είναι επιπρόσθετη χρέωση από το τέλος καταχώρισης που καταβάλλεται στον ECHA. Θα ζητείται από τον Καταχωρίζοντα να συμμετάσχει στην από κοινού υποβολή, μέσω συμφωνίας για την κοινοχρησία δεδομένων και επιμερισμού του κόστους, πληρώνοντας μόνο για τις πληροφορίες και τις δραστηριότητες διαχείρισης του SIEF που συνδέονται άμεσα με τη δική του καταχώριση.

Πού μπορείτε να βρείτε περαιτέρω πληροφορίες και υποστήριξη;

Το γραφείο υποστήριξης για τον Κανονισμό REACH στην Κύπρο προσφέρει πρακτικές συμβουλές:

<http://www.mlsi.gov.cy/dli> (χημικές ουσίες)

REACH@dli.mlsi.gov.cy

Τηλέφωνα: 22405609/ 611/ 637/ 608

Τυπώθηκε σε συντονισμό με το Υπ. Περι

Γ.Τ.Π. 157/2019 –1.000

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκτύπωση: Imprinta Ltd